

NĂM THỨ TƯ. — SỐ 183

JEUDI 30 SEPTEMBRE 1920

LE COURRIER DE L'OUEST
EDITION EN QUOC-NGU

AN HÀ NHƯ'T BẢO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Direction — Rédaction — Administration — Boulevard Delamoue, CANTHO

TỔNG LÍ: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Chủ Bút: PHẠM-KY-XƯƠNG

BẢN NHỰT TRÌNH

TRONG CỎI ĐÔNG-PHÁP

BỘN CHỮ LANGSA

BỘN CHỮ QUỐC NGỮ		BỘN QUỐC-NGỮ VÀ LANGSA	
TRỌN NĂM.....	5 \$ 00	TRỌN NĂM.....	3\$00
SÁU THÁNG.....	3. 00	SÁU THÁNG.....	2 00
BẢN LỀ MỖI SỐ.....	0, 10	TRỌN NĂM.....	7\$00
		SÁU THÁNG.....	4,50

Vị nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Charge de l'expédition des journaux courants

L'ADMINISTRATEUR

Le directeur avant publication

Dépôt légal

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:
 Tại nhà in Hậu-giang (Cántho) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles)

Bản hiệu mới mua nhiều clichés tốt
 Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gởi thơ thì bản hiệu sẽ gởi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang
 Kính cáo

Hàng Trừ hàng hóa Vinhlong

Vinhlong— (Cochinchine)
 Lãnh bán đồ thổ sản Ngoại-quốc và lãnh mua hàng hóa ngoại-quốc của người bốn xứ

Có bán sỉ và bán lẻ

Đồ tạp hóa—Rượu chát—Các thứ rượu tây—Dầu thơm—Xà-bông—Nước sủi—Hàng hóa bên Langsa.

Xe máy—Đồ phụ tùng xe máy—Đồ phụ tùng xe hơi

Hàng cũng lãnh mua giùm cho đồng ban những hàng hóa ngoại quốc và lãnh bán các hàng hóa thổ sản cho ngoại quốc vậy.

Cách đánh giày thép:

Entrepôt Vinhlong

Nguyễn-thành-Điểm

Chủ nhơn và Quản-lý
 Kính đồn

Ghé nghỉ trọng ơn!

Tại chợ Traon, thuộc hạt Cantho, có 2 cái tiệm ngủ của chèo và một cái của tôi; mà tiệm tôi sạch sẽ hơn của chèo.

Nếu đồng bang đi lỡ đường ghé nghỉ tiệm tôi, tôi hết sức trọng ơn.

Tiệm này đồ hiệu: NAM-BAC-AL.

Quản-lý: Lê-Mai,

Đồn thổ,

LOI RAO

Quảng-an-Thành

廣安成

Kính cùng lục-châu chư quán tử dưng tương, bốn hiệu có trừ bán các thứ rượu thuốc thượng hạng như: Hổ-cốt một qua, rượu Bá-buê, rượu Biêm-biệt rượu máu-bò. Rượu này bảo chế kỹ càng sạch sẽ, nên uống bổ lắm; vì vậy nên có nhiều kẻ bắt chước làm rượu giả

Xin lục châu chư quán tử mỗi khi mua thì nhìn trên nhãn phải có ba chữ QUẢNG-AN-THÀNH thì rượu ấy là thiệt tốt đó.

Quảng-an-Thành
 Kính-cáo

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Du'ong, 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểm vàng neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đủ thứ. Dầu-ếch-săng-Sên (essence Shell) dầu nhớt để vào máy xe hơi (l'huile pour automobile) mỡ bôi để máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu, tây và buê-ký (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu bờ-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán dôi mới (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame giầy tây, giầy (annam) dầu thơm áo thun mua bên tây lại (commandés en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gởi thơ đến tôi sẽ lập tức gởi (contre remboursement) đến cho.

Nay kính

Trần-văn-Gông

Bijoutier P nom-penh

Cáo bạch

Tiệm Giốc và Khăn-đóng

Hiệu tiệm «TRÀ-MINH»
 của M. NGUYỄN-KIM-THINH

Thông-ngôn Tòa-án Mytho

Kính trình cùng Lục-châu chư ông quý khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm Giốc, sơn-phết một cách kỹ lưỡng và khăn-đóng bằng nhiều bằng Bombay thượng hạng, nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Các xin chư quý ông, quý Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thăm cảm tạ thành tình, hằng ngày ghi tạc.

Nguyễn-kim-Thinh

Đồn khải

Hội mua bán lúa

«Nam-lợi-Mỹ» TRAON

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi triệu)

Hội mua bán chắc chắn, cần lường thật thà, vì nào ở xa muốn bán xin gởi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giấy thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị.

Nguyễn-văn-Bổn

Quản-lý

Nguyễn-văn-Căn

Đặng-văn-Chiêu

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cántho) có bán sách mới in rồi như: sách «Khuyến-si ca» của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đó 10 thiên nói về BỐN PHẦN CON TRẺ PHẢI CŨ XỬ CÙNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện «Hồn Tơ-Nguyệt và Ngủ-Phụng Lầu» của M. Trần-văn-Hương tích đặt để rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đều tẻ mà chưa, sau cũng được giúp vui giấy lác.

Giá bán mỗi cuốn

sách «Khuyến-si ca».....0\$25

truyện «Hồn Tơ-Nguyệt».....0 10

truyện «Ngủ-Phụng Lầu».....0 20

Ái mua nhiều sẽ tặng tích giá rẻ hơn

Nhà-in Hậu-Giang kính cáo

Hậu thanh

Giao tiếp thương mại hội

CU LAO MAY—TRAON

Hội mua bán lúa

Hội này khởi sự mua bán từ ngày 1 Mars 1919 đến ngày nay là 15 Septembre 1919 tính số mỗi 10000 thì lời dặng 52\$ còn tài sản tính hội hết thấy giá dặng 50\$; đều tính nhập vô số vốn.

Nay hội mở hùn thêm mỗi phần hùn là 50\$; như vị nào muốn hùn mấy hùn tùy thích. Định đến ngày 1er Décembre 1919 thì nạp số hùn; như vị nào muốn hỏi đều chỉ xin gởi thơ cho Monsieur Tư chủ Hội Giao tiếp sẽ hồi âm lập tức

Thương-xả-Hội

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU-TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thầy rõ: tiệm tôi làm bánh mì rồng bột mì tây, mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kiến, có rộng nước kiến lên không dặng, ruồi bu không được lại khỏi ai sờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bạng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

Ái có MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin do nơi Bốn-quán

Ấn-quán An-hà Cántho

Kính cáo

Tiệm khắc con dấu

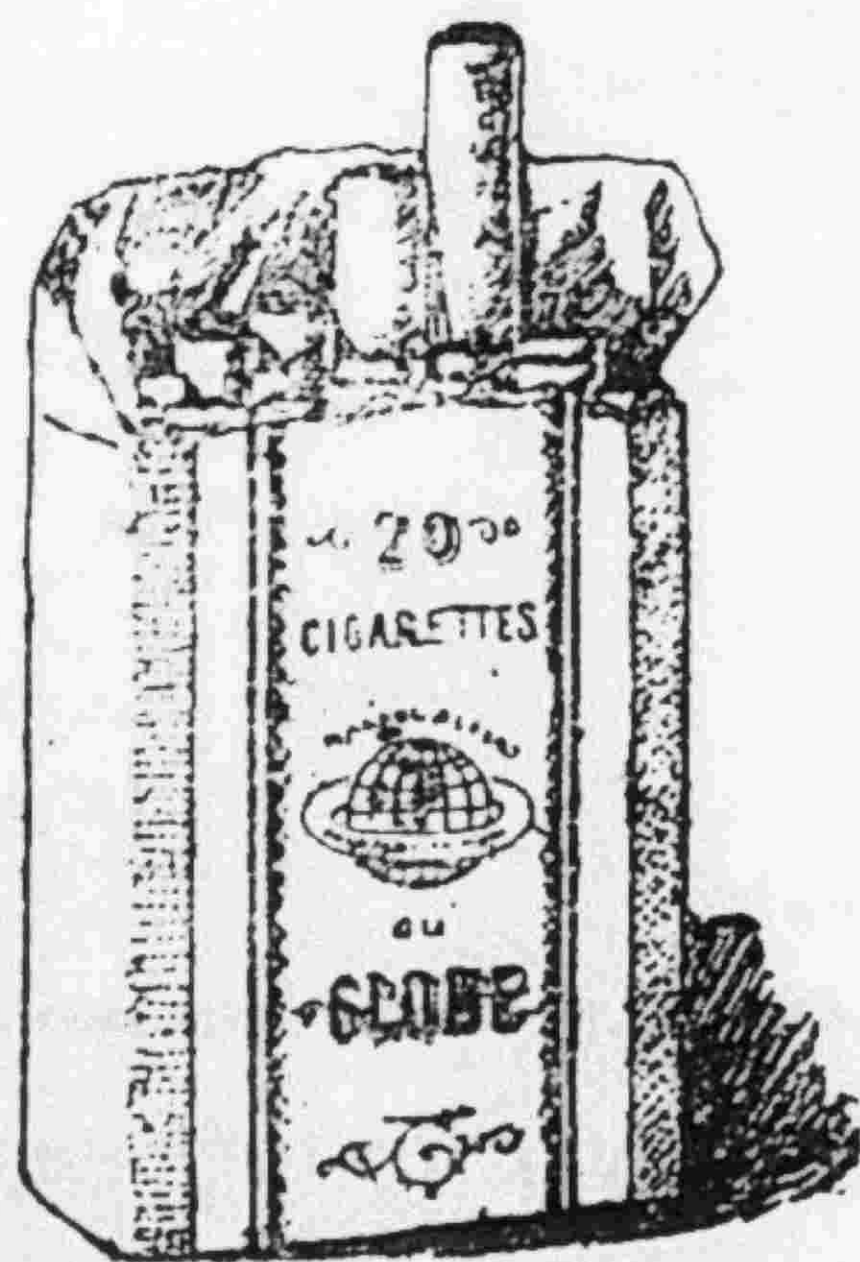
Kính tỏ cùng QUỚI-KHÁCH đặng tỏ:
Tiệm tôi khắc con DẤU-DONG, CAO-SU
đủ kiểu cũng có đồ phụ tùng theo cuộc
con dấu và chạm bằng đồng và bằng
đá CAM-THẠCH để mộ, văn văn, có bán
nón tay đủ thứ, bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ
đồ tốt mà làm mau, QUỚI-KHÁCH
ai muốn dùng kiểu nào, xin gửi thư cho
tôi đặng lấy CATALOGUE lựa mà
dùng thì tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý
TRAN-DUY-BINH

Graveur

130, Rue Pellerin SAIGON.

Thuốc điều hiệu Globe

(TRÁI ĐẤT)

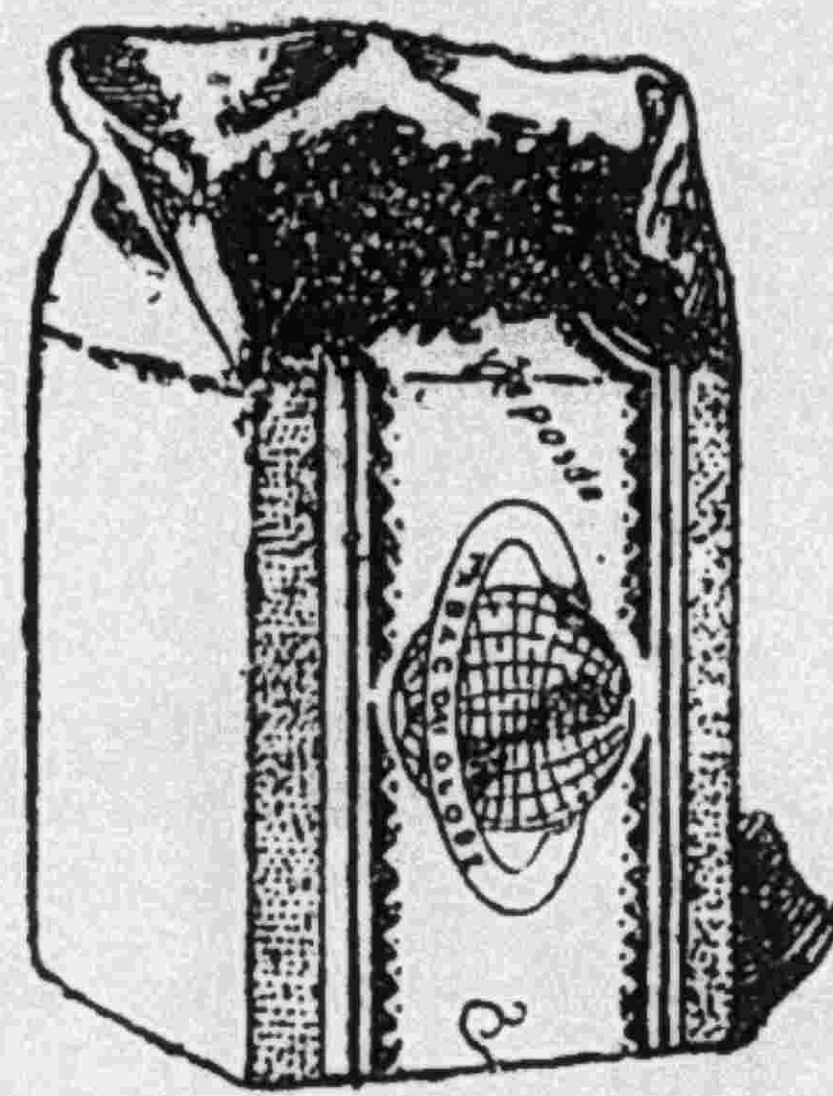

Hút đã ngon, dễ dành lâu được
không mốc, không mục.

Tại Hãng DENIS-FRERES có trữ bán

Thuốc gói hiệu Globe

(TRAI ĐẤT)

Mấy tay thường dùng thuốc đều cho
thuốc Gà-lốp là đượm, khói thơm hút
không khô cổ

Một mình hãng Denis-Frères có trữ
bán sỉ mà thôi.

LOI RAO

Kính cùng lục-châu đặng tỏ lại nhà
In Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ
quốc-âm để giúp cho học-sinh chữ
quốc-âm cho học như trường-tôn.

Sách này có 156 trường và có chữ là
vết thì đi trước, nay, ông DƯƠNG-
VAN-MÉN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$ 00

Tiền lời..... 0.15

Xin gửi thư đến n. In Hậu-Giang
Cần-thơ mà mua.

Nhà máy xay gạo

TẠI CHẤU THÀNH CẦN THƠ

Tại nhà máy này có xay và tré gạo
trắng, lúa lẹ và bán ra. Gạo xay ra có
nhều loại tùy theo giá.

Tổng lý - Cháu chú vị nào muốn mua
hoặc nhận loại gạo, xin viết thư mà
thương nói.

Đặc quyền của Cần-thơ.

AN HÀ NHỰT BAO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1.— Nghề buôn	6.— Cánh thơ thời đàm
2.— Các điều lệ nơi hi-trường
Annam	7.— Nói chuyện có ý găm
3.— Trung thu cảnh hừng	8.— Một cuộc điều tang
4.— Ngổ cùng ông Ngọc-Diệp	9.— Đông-Pháp thời sự
5.— Tin mừng	10.— Oan truyền Ngọc-Hạnh

Nghề buôn

(Tiếp theo)

Có vậy! Mấy ông ở chốn thôn quê,
mấy ông điền-chủ hay có tánh nghi-kỵ
lắm, có ấy nên mấy ông chỉ ưa nghề
ruộng-rẫy là ăn chắc mặc dày, vì như
năm nào lúa trúng thì khá lung, bằng
có bị hạn hạc bắt kỳ, thời cũng còn dư
chúc ít. Mấy ông hề thấy cái gì dặc thờ;
cổ gán công lên, mà cái gì thất thời sợ
lắm. Bởi nghề buôn ta từ khởi lập hội-
hào đến nay thời chẳng mấy khi thành
đặng, nên chỉ cái cái dặc thương sớt sảng
của mấy ông nhân đó mà lạnh-ngắt như
đồng dẫu ai có đoan thế cách nào cũng
không tin rằng thật. Các ông nghĩ: 1.
hòn chúng dực, 2. làm chẳng lại khách
trú phải lỗ tiêu vốn, 3. người mình
không thạo nghề; ấy là ba cái vấn đề
các nhà báo, các bậc thức giả nên giải
giải cho rõ-ràng, giải thế nào cho các
ông hết dạ nghi-ngờ, thời cuộc tranh-
thương ta mới có ngày kết quả.

Vì bằng ba vấn đề ấy chẳng giải quyết
được, mấy ông điền chủ chẳng ra tay
thời dẫu ta có bày luận hai, ba, bốn
trận tẩy-ehay nữa, cũng chỉ là chọc

giận khách trú mà thôi, chớ chẳng thấy
gi hành hiệu.

Nhưng giọng kêu rêu thương mãi,
những tác dạ nhiệt thành về con đường
thương mãi, và nhất là những bài luận
việc thương mãi, thoán-máng rồi lại
thành ra một bài ngổ gục, vì bao nhiêu
câu luận: luận tới, luận lui, luận qua,
luan lại, cái ý tứ cũng quanh-quẩn
vào bấy nhiêu đó mà thôi, nhưng chỉ
khác nhau là câu văn hay cùng câu văn
dở. Còn người xem bài luận thời kỳ
trung chỉ là cho tiêu khiển cái giờ khác
mà chơi, chớ chẳng để ý gì vào đấy.

Vậy thì từ đây muốn cho bài luận
tranh thương khỏi còn như ngổ gục,
tôi lại xin cáo lỗi cùng chư độc-giả để
cho tôi thay mặt một ông điền chủ phú
hộ danh vang hầu chư độc-giả có ý kiến
chi hay giải cho minh-bạch ba vấn-
đề nghi-kỵ đã tỏ trên kia, thời tôi lấy
làm thâm cảm.

Nhưng vị nào gửi bài đến ăn hành rồi
xin cho phép tôi nghịch luận thân
dưới, chỉ như tôi là một người điền chủ
có bụng hay nghi-ngờ lắm vậy.

Vì những bài tranh thương thường

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THỦ KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tĩa tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

báo người ta hừ hừ hiếp-hiếp, lập
tiêm, khai lò, nhưng chẳng giải được
cái sở nghi của người ta ra, thời ít ai
mà giám.....

Ba vấn-đề ấy, nếu may mà có vị nào
giải trôi, tôi là một người điển chủ già,
hay có tính nghi lắm mà cũng nhận ngay
rằng: quí-hầu, tương lại có lẽ nào mấy
ông điển chủ thiệt còn ngại gì, còn dè gì
mà chẳng niếu giầy đoàn thể.

Xin các ngài lưu-ý cho, tôi hàng trông
những ý kiến của các ngài lắm lắm.

T. Q. Tiên

Các điều tệ nơi hí-tràng Annam

Tuần rồi trong báo An-Hà M.
T. Q. Tiên có luận về nghệ hát của

Annam lắm nỗi suy-đổi, chẳng chút
chỉ là hoàn toàn thể thống, mất hết
đám xem, miệng khó nín cười, v...v..

Đây tôi chẳng phải bao-biếm chàm
khuy cái nghệ hí-kịch của Annam, vì
thuở giờ cũng đã nhiều vị luận vầy
người luận khác, song cái chủ-nghĩa chỉ
yếu là chẳng phục được cái cách thức
sắp đặt của hát bộ Annam, nay tôi đầu
luận cách nào, sở dĩ là do cái lối củ
của các ngài lại, e cho độc giả chàm
tai choán mắt đó, vậy tôi xin chỉ ra
đây các điều tình tệ của phần nhiều vị
đến xem hí-kịch chẳng giữ cách lịch sự
thấy càng đáng ngáng.

Đã biết: hí-tràng là chỗ mua vui, ai
cũng dựng một phần tự do nơi chỗ
mình ngồi, song tự do mà thái quá
chẳng biết lễ nghi có khác nào là

phường hú lậu!

Thường thấy chốn hí-tràng nhiều
người ăn mặc bảnh bao phải trang vấn
vật khi mua dựng một chỗ ngồi rồi, thì
hiu hiu tự đắc, dựa ngửa dựa nghiêng,
có khi lại gát cẳng gát dò lên cao, nói
cười inh ỏi, lại còn miệng ngậm
thuốc hút phì phà, khói lên ngui ngút,
chẳng ý kiên nề người ngồi gần mình
hoặc nhắm người không tra hút thuốc
nhứt là mấy có, mấy thiếm, mấy bà
già người ta lấy làm khó chịu cũng vì
mình, có cậu đã ngồi trước, mình ăn
hết một phần, thêm vị dội nóng trên đầu,
khác nào tắm vách đứng ngán khiến
cho kẻ ngồi sau hết thấy gì được nữa.

Có khi lại giỡn hớt om-sòm, làm cho
người ta chẳng rõ hát bộ hát đi gì, lại
còn thấy cô nào xinh đẹp thì thả giọng
nguyệt hoa giữa chốn đông người
không kể là nhục nhã..!

Kìa, như người Langsa đến hí-tràng
có bày mấy điều tệ ấy chẳng...? Người
ta còn thủ lễ hẳn hơn ở chốn khác.

Lúc nào hay thì vỗ tay nói cười rân
rap, đến lúc hát bộ hát thì đứng lẳng lẳng
mà nghe chẳng ai râm-rì nữa tiếng.

Đầu muốn nói chuyện chỉ với ai
cũng đợi qua lớp hát rồi sẽ nói, hoặc
có nói, cũng nói nhỏ nhỏ đủ nghe với
nhau mà thôi, muốn hút thuốc phải
đợi đến lớp ngĩ "Entr'acte" sẽ hút.

Còn đi xem hát thì ăn mặc trang
hoàn tử tế chẳng khác nào lúc đi dự
yến tiệc chi vậy; chứ chẳng phải như
người mình có hạng đến lúc nức-nội
cởi áo ở trần phơi bụng, có khi còn
gây lộn đánh nhau om sòm tại rạp mới
là ngộ cho chứ..!

Hạng này, thế chẳng phải là đi xem
hát mua vui, chỉ thấy đám đông người
thì chen vào đó thôi....! Bởi thế, hề
nghe nói tiếng "đám hát..... đám
hát....." của Anam ta, nhứt là nơi
đình miếu ở hương thôn, ối thôi...!
nhao nhố người ta xô lấn nhau, om-sòm
tiếng nói như tiếng sấm nổ, tiếng
quán reo ở chốn chiều trường...! Xem
hí-kịch như vậy có chi là vui là thú bao
giờ...?...

Vậy khuyên Đông-Bang ta, vị nào đã
nhêm mấy điều tệ nói trên đây, xin
bày sửa tành lại cho phong thuần mỹ
lục, hầu giới hươu văn-minh, ánh
rạng ngời trước mắt.

Mạnh-Bức

Trung thực cảnh vịnh

Đêm thanh-tĩnh mơ-màng giấc điệp
Nghe trông lâu dài-diệp trở canh
Giọt mưa lất-cất trên nhành
Họa vắn tiếng dế kêu quanh bên màng.
Ri-râm tiếng nhặt tiếng khoang
Dực mình thừ giấc khoác màng bước ra
Ngoài hiên, trúc là-đa bóng thò
Đêm trăng nẩy mới rõ ràng thu
Gia hương thiên lý du-du
Thư quang nguyệt sắc hoàng chu nam
[thành

Lờ lờ hai chữ công-danh
Tạm ly rượu cúc thương tình làm thi:
Đầy sân rải-rác lá ngô-dống,
Đông thổ trông ra dạ nào-nóng.
Nấy địch nầy cờ nầy chi nguyệt,
Nọ thì nọ liễu nọ anh Phong.
Vang-vậy sông Chử kià hai gá,

Đông-dánh non Hùng nọ một ông.
Phải được lên trời ta hỏi thử:
Minh-hoàng chuyện ấy có hay không?

Thi rồi cất chén ngâm nga,
Vân nghe giọng hát bên nhà nỉ-non
Nghĩ mình là đạo làm con
Thảo thân chưa dặng vuôn-tròn mười an
Giữ lòng vàng đá chẳng sờn
Hai năm nam địa nguồn cơn mặng mà.
Anh hùng bốn biển ấy nhè
Cao bay xa chạy ai mà biết ai.
Một mình lưỡng lự canh chầy

Chuông nhà thờ đã thành ngoài vợi rung
Bóng trắng là kiến soi chung
Ánh xem vợi-vợi ngàn trùng nào khuấy
Thương vì ngàn dặm xa thay
Thung-huyền tuổi hạt thì nay đã già
Thương vì anh chỉ ở nhà
Phấn em thời phải lân-la nam thanh
Còn đang trần trọc đêm thanh
Vàng ô lỗ mặt, kèn thành tan canh
Giải khuấy liền bước ra thanh
Hấy đường xe ngựa bộ hành xuống lờ
Khách thương quán xá hai bên
Kẻ qua người lại chạt đường lao-xao
Lục-linh, khách-trú, hai cầu
Thuyền đồ rộn-rực, phố lầu nghiêng ngao
Vui thay cái cảnh Hậu-giang.

Hết tại

Bầu trời trái đất đạo khôn cùng
Bóng nguyệt lơ thơ chạm móng hồng
Chén rượu Tân-Đình con mắt chán
Cầu thơ Cựu-Vô môi lòng trông.
Nước lóng mặt nguyệt gương Hoàng-Hải
Núi sắp chơn mây cánh Hóa-Công
Một gánh quân thân còn triệu triệu
Rầu mây phải giá nợ non song

Phan-định-Phong.

Ngò cùng ông Ngọc-Điệp (Cáibè)

Vì có thơ ông gửi cây, nên kỳ báo An-hà số 181 có đôn-bánh bài "Tự do diễn đàn" của ông, nói về việc ông V.... Hôm nay Bồn quán có tiếp đặng thơ của ông V.... gửi hỏi Bồn-quán vậy chớ tên Ngọc-Điệp ấy là ai và tỏ rằng: người chẳng hề có làm những việc ấy, duy có ông muốn nói chuyện người ta mà nói không nhằm đó.

Bồn-quán vì tôn-chỉ, chẳng hề chỉ đích danh ông, là người của Bồn-quán tin cậy, vậy nếu những lời ông tỏ ngày trước chẳng phải là lời sai ngoa, thì xin ông cứ bồi âm ngay cho Bồn-quán và chỉ những bằng cứ cho rõ-ràng.

A. H. N. B.

Tin mừng

Ngày 2 Octobre 1920 tới đây, M. Trán-đắc-Nghĩa Chủ-sự Nhà-in Hậu-Giang kim Tổng-Lý An-Hà Nhựt-Báo, định chữ vu-qui cho linh ái của ngài là cô Trán-thị-Yên sánh duyên cùng M. Trương-công Đại Tổng-Lý báo "La Jeune Asie" tại Saigon.

Lễ hôn-phôi sẽ sát thành tại nhà thờ Cánh-thờ ngày 2 Octobre 1920 lúc 7 giờ ban mai.

Vậy chư vị bính bút trong báo quán An-Hà cùng các vị giúp việc tại Nhà-in Hậu-giang đồng kính lời mừng cho ngài và linh phụ

nhơn sanh con gái dặng món mi rạng vẻ và chúc cho vợ chồng mới dặng loan-phụng hòa minh, tử-tôn miếu đệ.

An-Hà Nhựt-Báo

Thời đàm

TÝ— Anh SỬU, anh làm gì ngồi coi bộ xuội lơ vậy...?

SỬU— Mới thấy một chuyện mà não nề cho đờn bà đời này, hết kẻ cầu phu xứng phụ tùy, bên nước mười hai trong nhờ đục chịu...!... Số là có anh C... vợ chồng kết cấu với nhau trên 10 năm nay, tuy là chẳng con cái chi; song anh C... lúc bình thời làm công việc có tiền đem về vợ chồng tiêu xài với nhau, nhà thì không dặng khá, chớ anh C... cũng đắp đổi nuôi vợ tròn niêm, đầu cho tới manh quần tấm áo. Anh cũng giữ cho vợ lành lẽ cùng người. Có khi còn thấy chị C... chơi bài bạc là khác mà anh C... cũng chẳng la rầy chỉ đến chỉ. Chồng ở với vợ vậy còn sao nữa...?—Cách chừng 1 tháng nay, anh C... mang bệnh đau (phát thông, bụng lớn) ngày tháng dầy dứa, ban đầu chị C... còn đoái hoài chồng chồng vợ, sau lại chỉ bỏ lửng chẳng thèm ngó ngàn tới nữa, túng thế anh C... phải mượn người khiến anh vô năm nhà thương nhờ ơn quan thầy cứu độ. Còn chị C... thì bất tâm, lại nghe nói chỉ theo thằng chẹo nào đó đi Sốt-trang rồi. —Đó, chú mấy nghĩ coi đờn bà ở bức hậu: lành lấy, thấy bỏ— ác đức quá, đờn bà như vậy có khác gì Vô-phi-Loan đời xưa không...?

TÝ— Ác đức thì ác đức, chớ cái gì như Vô-phi-Loan...!...? Vô-phi-Loan có vậy sao...?..?

SỬU— Bộ chú mấy không thuộc truyện Văn-Tiên sao chớ...! Phi-Loan trước đã hết nguyên phu phụ vậy nghĩa sắc cảm cùng Văn-Tiên, sau lại thấy Văn-Tiên mà 2 con mắt, kiếm điều tháo trức rằng: AI CHO SEN MUỐN MỘT BỐN, AI TỪNG CHANH KẸ SÁNH PHỐN LƯU LÊ, THÀ CAM TRỐT CHỊU MỘT BỀ, NỜ ĐEM MÌNH NGỌC DƯA KẸ THẤT PHU...!

Đó, lành lấy thấy bỏ, như chị C... tao mới nói đó sánh với Vô-phi-Loan không dặng sao...?

TÝ— Đùng cái gì vậy mà gọi là dặng Anh nói chị C... ác đức, lời không cải, chớ Vô-phi-Loan nào có ác đức bao giờ?

SỬU— Tao biết, hể tao mở miệng ra thì chú mấy phản đối luôn luôn...Trận này chú mấy muốn cho cộp nhét vô hang Thương-Tòng, nên khiến thần khẩu bính Phi-Loan, sao...? sao gọi Phi-Loan không ác đức...?

TÝ—Nghĩ vì trong cuộc vợ chồng thương tưởng nhau cùng bởi chữ ái tình mà ra, hay là thọ ân niệm nghĩa chi đó mà không xa nhau dặng. Chớ ư Phi-Loan mà gả tiếng cùng Văn-Tiên đây cùng bởi cha dặng là Vô-Công chịu miệng, chớ cũng chưa chút ái-tình, cũng không ân nghĩa với nhau, tưởng lại Phi-Loan cũng chưa chủ ý rằng mình sẽ làm vợ của Văn-Tiên. Thiết nghĩ, thì nằng chỉ muốn cho dặng 1 người chồng phương diện quốc gia mà thôi (chồng làm quan), bất câu là ai, đầu Văn-Tiên Tử-Trực, Hớn-Minh, Trịnh-Hàm, Bùi-Kiếm, hoặc là 1 sĩ nào khác chẳng hạn ai thì đồ tước quờn đến cưới nằng, thì,

nàng ưng (ấy là cái sở nguyện của nàng vậy mà). Chớ phải Văn-Tiên trước đã cưới hay là ăn ở cùng nàng rồi, như vợ chồng anh C... đó, mà ngày nay nàng thấy Văn-Tiên đuối lười lạt nguyên, nàng đem lòng phụ rẫy thì là ác đức cho phải. Vái này chưa gì hết, sao anh lại đem Phi-Loan ra mà so sánh cùng vợ anh C... khác xa quá mà, có cưới hỏi ăn ở gì đâu mà gọi vợ chồng, anh tưởng, hễ là nói qua lại một đôi lời, thì là vợ chồng với nhau sao...? Nếu tưởng như anh vậy lắm lắm.

SUU— Vậy chớ nàng Nguyệt-Nga đó, Văn-Tiên nào có cưới hỏi ăn ở gì, sao mà nàng trức liết thờ Văn-Tiên cho đến cùng...

TÝ— Khác nữa, cái đó là Nguyệt-Nga tho ơn Văn-Tiên lúc bị Phong-Lai bắt; nếu chẳng có Văn-Tiên ra tay giết Phong-Lai thì Nguyệt-Nga đã mang tiếng như rồi. Nên Nguyệt-Nga niệm tình cứu nạn mà trao thân gởi phận cho Văn-Tiên.

Đó là bụng dành, dạ muốn, tình thương, ý đẹp, nên dâng hoa tượng thủ tiết cùng Văn-Tiên. Nếu Võ-phi-Loan mà làm cách như Nguyệt-Nga, tưởng khi Phi-Loan cũng cư xử như Nguyệt-Nga vậy chớ gì.

SUU— Thiết là lão kháo, thôi đi cha nội. Từ rày sắp tới tao xin kiểu chẳng thêm nói chuyện với chú mày nữa.

Mạnh-Đức (lúc)

Nói chuyện có lý lắm

Giáp với Ất là bạn cố tri: Giáp ở Ô môn Ất ở Phụng-Hiệp. Ngày kia gặp nhau tại Cánh-thờ, mừng năm tay bữa-sua, đang

lúc chuyện vãn, Giáp rút khăn mu-sa lau mồ-hôi. Ất thấy bộ Giáp nực nội vậy bèn hỏi: Anh làm gì mà coi bộ đổ mồ-hôi giữ vậy....?

Giáp— Ở Ô môn lười bộ xuống đây mà không đổ mồ hôi sao được.

Ất— Anh tẻ quá...? tiếc chi 1, 2 đồng bạc mà anh không đi xe hơi cho tiện.

Giáp— Tiện gì....hừ...! dụng chạm nhau rầm rầm... xe hơi...xe hơi... đầu này xe hơi cồng, đầu kia xe hơi dụng... các Nhứt-trình nói hoài, mấy câu chauffeurs cứ ý tải giời chày như dòng mải tài nào mà tránh khỏi sự thiệt hại cho đáng, thà là chịu khó lười bộ mà chắc tay, hơn ham đi xe hơi có ngày mang khổ. Như hôm thứ năm rồi đây: 2 cái xe hơi đụng nhau tại cầu Sơn-Tráng hành khách kẻ đập đầu người n trảng, lòi cẳng lòi tay, nghe nói chuyện xe đó có Thấy cựu Hội-dồng H... đi nữa. Thấy la dơ 2 cái cần thấy rên dừ a... chẳng phải tiếc 1, 2 người bạc thà lo trước hay hơn, đề rui ro vậy rồi đi bắt đền hơn mạng cũng chẳng ích gì.

Ất— Thôi đi tàu, chớ hơi sức nào đi bộ vậy....?

Giáp— Tàu nào....?

Ất— Tàu chèo.

Giáp— Không, thà đi xe hơi Anam không đáng, thì đi bộ, chớ tôi chẳng chịu đi tàu chèo. Thôi, kiểu anh tôi đi, kia kia... M. Mạnh-Đức đứng đó mình nói chuyện đây thấy nghe ắt đem vô Nhứt-trình da. Ô-dơ-hoa anh Ất.

Mạnh-Đức (thuật lại)

Một cuộc điều tang rất trọng thể

Ông Trấn-Đề kêu là Ban-Tử là linh nghiê-n thân của M. Trấn-lân-Thạnh, Hội đồng Địa-bạt lại là một vị đại diện chủ tại Trường-Thành tỉnh Cánh-thờ. Ông đã từ trần ngày 2 Aout năm nay hưởng thọ được 80 tuổi. Xát ông, quãng qua đến tháng Novembre tới đây sẽ trạch nhứt táng an phần mộ.

Hôm ngày 20 Septembre này, quan Chủ-tỉnh Vilmont, có viên quan chức sắc tại Tòa-bổ là M. M. Huyện-Nghĩa, Bích, Phạm, Trương, Kiều, Lang, Lương và thấy Chánh-Tổng Trấn-như-Cang tháp tùng, thân hành đến điều tang ông Trấn-Đề.

Quan Chủ-tỉnh Vilmont có cho M. Trấn-lân-Thạnh và quan chủ-quận Ô môn cùng Tổng, làng hay trước nên khi tàu vô đến nơi là tám giờ tối, thì có đủ mặt quan, tổng, làng chức sắc tiếp nghinh ngài. Vào thính đường chào hỏi xong-xuôi, ông Vilmont bèn đem đề trước linh cửu một tràng hoa (couronne) nơi giữa có dính hàng chữ: *à un fidèle serviteur de l'Administration française*. Hương đèn tỏ rạng, viên quan chức sắc tổng làng đứng bao chung-quanh, ông Vilmont đứng trước quan-tài Trấn-lão tỏ lời ai điều dịch ra tiếng Anam như vậy: Ngài xin thay mặt cho nhà-nước Langsa đến đây điều tang ông Trấn-Đề bất hạnh từ trần. Nghĩ vì lúc sinh tiền ông hằng giữ một lòng trung tín cùng Nhà-nước Langsa, mấy kỳ quốc-trái ông cũng hết lòng tư trợ thắng số, ông là người lương thiện hơn từ gặp việc phải chăng chịu làm ngơ, như việc lập nhà-thương Ô môn, ông đứng

một số tiền 6.000\$ cho hội, ấy là một cuộc phước thiện đáng làm, ông được tiếng ngợi khen chẳng cùng. Ngày nay ông đã qui thần rồi, cái danh đình điệu quý hóa của ông chẳng hề mất dạng. Vậy tôi cầu xin cho linh hồn ông hưởng phước lành kiếp kiếp đời đời nơi tiên cảnh.

Ông Vilmont nói giục lời, thì M. Trấn-lân-Thạnh bước đến tạ ơn ngài niệm tình ai-diếu.

Xong cuộc, đàm đạo giây lát, kẻ tuih dự tiệc (ăn đồ Langsa)

Chẳng cần tỏ về cách sắp đặt ra đây, tưởng khi khán quan cũng đủ rõ, trong một đám tang trọng thể như vậy, có trên 60 vị dự tiệc.. Vả lại, M. Hội-dồng Trấn-lân-Thạnh là người giàu có lớn và rất thạo việc. Bởi thế, nên khi cáo từ lui gót ai ai cũng đều khen ngợi.

TỔNG-LUẬN: Cuộc điều tang trọng hậu này, là lần thứ nhứt trong tỉnh Cánh-thờ, tưởng khi cõi Nam-kỳ ta thuở giờ cũng chưa từng có! Làm tôi mà có dạ trung thành cùng nhà nước, tuy nhà nước chưa tỏ dấu cảm ơn mặc dầu; song cái công của mình chẳng hề mất, có dịp nhà nước cũng sẵn lòng đền đáp chẳng sai. Như ông Trấn-lão tiên-du đây: lúc sanh thời có lòng thi ân bố đức, tế cấp cho quốc-gia trong cơn khiếm dụng lại hay phù giúp làm nhiều cuộc phước thiện, đến cơn một hậu rồi: có quan Chủ tỉnh hội đủ viên quan chức sắc đến điều tang, thật là một cuộc rất rõ ràng, rất dính diện cho Trấn-gia biết mấy...!

Có phải là: TRIỆN HÀNH TRIỆN BÁO, TÁT PHƯỚC PHƯỚC SANH...!

An-Hà

Đức Giám Quốc P. Deschanel

XIN TỪ CHỨC

Tin Paris ngày 15 Septembre 1920 cho hay rằng: sớm mai ngày 10 Septembre lúc chơi trong một cái vườn rộng, Đức Giám-Quốc Deschanel bị xây xẩm chống mặt phải té xuống kinh. Chờ ngai về đến, sự rủi ro ấy chẳng lấy chi làm trọng lắm; nhưng ngai nói rằng; bệnh ngai chẳng thuyên giảm mau dặng hầu tiện bề cho ngai trong kỳ nhóm Cơ-mật Viện tới đây.

Nên ngày thứ 7, 25 Septembre rồi chính là ngày đã hội toàn Đại-thần tại Versailles dặng cử Đức Giám-quốc khác.

Hay tin này thì người Langsa ai cũng ấy làm buồn, ai ngai là một vị Đại-thần đã giữ trọn phẩm giá.

Đông-Pháp thời sự

Giá bạc

Thứ sáu ngày... 24 Septembre. 10 f 75
Thứ bảy ngày... 25 Septembre. id
Chúa nhật ngày... 26 Septembre. id
Thứ hai ngày... 27 Septembre. id
Thứ ba ngày... 28 Septembre. id
Thứ tư ngày... 29 Septembre. id
Thứ năm ngày... 30 Septembre id

Giá lúa

Lúa chở đến nhà máy Chợ-lớn mỗi 100 Kilos là :

Thứ sáu ngày... 24 Sep. 5\$50 tới 6\$00
Thứ bảy ngày... 25 Sep. id
Chúa nhật ngày... 26 Sep. id
Thứ hai ngày... 27 Sep. id
Thứ ba ngày... 28 Sep. 5 45 A 5 95
Thứ tư ngày... 29 Sep. id
Thứ năm ngày... 30 Sep. id....

VĨNH LONG

XE HƠI ĐỤNG GỐC CÂY

(xe hư nát, 14 người bị trọng tích)

Chúa nhật tuần rồi 19 Septembre 1920 hàng Tô-kiên ở Vĩnh-Long mới mua 1 cái xe hơi giá ước 6.000\$, dặng 24 chỗ ngồi: Xe mới đem về chưa khởi sự đưa hành khách chi hết, trong hàng tính chạy thử máy coi cho biết. Vậy các Chauffeurs, contrôleurs, mécaniciens trong hàng (chợ và Annam) cộng 14 người đồng hè mua rượu, bánh hỏi, thịt quay, đem theo xe làm tiệc, rồi chạy chơi cho vui.

Chạy nhỏ đường đi Sadéc, khi ăn uống no say rồi lúc về khỏi Nha-mang đến khúc đường quẹo, bộ khi chauffeurs say thì phải, xe dưng trớn chạy mau, bẻ bánh không liếp, xe rấn vào gốc mù-u bẻ nát, 14 người: kẻ dập đầu người gãy tay lòi dờ, huyết lưu mạng địa, nhiều người bị trọng tích thấy mà ghê gớm, nằm sắp lớp theo lề đường, chừng 2 cái xe hơi ở Sadéc chạy xuống mới chở hết về nhà-thương Vĩnh-long bó ghẹch.

Nghe lại trong bon 14 người bị hại đó, có 8 người bị nặng hơn hết.

May là không có hành-khách đi chuyến đó chứ phải có hành khách càng khổ nữa.

Chắc là cũng bởi Chauffeurs ý tài giỏi đây chứ gì...! Cũng là miếng củ khoai của mấy chú Chauffeurs đó. Chạy mau không giới. Chauffeurs nào chạy dưng cang dưng đụng người và vật, thì Chauffeurs đó mới giỏi chứ....

T.... (lai cảo)

CÁNH THƠ

HẾT SỨC ĐỤNG GỐC RỒI LẠI ĐỤNG NHAU

Ngày 23 Septembre 1920, hai cái xe hơi đưa hành khách, 1 cái ở Cánh thơ chạy lên, 1 cái ở Ômôn chạy xuống, lúc tới cầu rạch Sơn-trắng, xe Cánh thơ lên được nửa cầu lại gặp xe Ômôn cang hăm hờ qua cầu, phần đường bẹp lúc chạy mau, chauffeurs ngừng không kịp, nên hai cái xe phải đụng nhau rất mạnh.

Hành khách trên xe té nghiêng té ngửa kẻ u đầu người trầy mặt, xe cang.v.v.v..

Nghe lại 2 cái xe cũng đều hư hại; song xe ở Cánh thơ thì hư nhiều hơn.

Vụ này chưa rõ chắc lỗi ở xe nào, song nghe nói chủ cái xe hư nhiều đó tính kiện mà bắt đền cái xe kia.

Ấy cũng bởi ham chạy mau...!

Dục tốc thì hại...kiện...kiện đi coi chơi.....

B.....

SÀI GÒN

TÀU "BÌNH-CHUẨN"

8 giờ sớm mai ngày 17 Septembre có chiếc tàu «Binh-Chuẩn» là tàu của ông Bạch-thái-Bưởi sang đến Sài Gòn.

Tàu ấy đóng tại Hải-phòng nơi xưởng của ông. Khi ghé cửa Hàn, thì Đức Hoàng-Thượng, các quan trong Triều, viên chức Tây Nam đồng đến viếng rất đông. Chiếc «Binh-Chuẩn» đậu tại Sài Gòn 10 ngày, vậy thì Annam ta nên đến xem cho biết tàu của nước mình.

..

TÀU NHẬT ĐẢ LẤY NEO

2 chiếc tàu Nisshin và Tone của

Nhật vào viếng Sài Gòn đã lấy neo. Các quan có thiết lập một tiệc tiền hành.

Quan Đô-thống Thủy-sư Yoshida, trước khi từ giả Nam-kỳ có dưng cho quan Thống-đốc 2 cái bình Nhật-Bôn, quan Thống-đốc cũng dưng lại cho ngài 1 con rùa vảy vàng có đeo 1 cái vòng nơi cổ bằng vàng khắc ba chữ: Saigon Septembre 1920 để làm Kỷ-niệm.

...

NAMVIAN

ĂN CƯỚP SÁT NHƠN

Có lẽ chư khán quan cũng có nghe cái vụ ăn cướp sát nhơn về hạt Takeo giáp ranh Châu đốc, vụ ăn cướp này mượn xe hơi của rế sáu chãng (là thầy Tư-Ngọc, cựu Thơ-ký) Thấy này thân hành cầm bánh xe. Ăn cướp giã chước đi đám cưới đủ lễ vật, khi xe đậu tại đường, thì bọn nó chừng 10 đứa toàn là Khách-trú (nước Hẹ) mà tài gia cũng là khách-trú, người giàu có tại xứ ấy làm nghề buôn bán cây.

Khi ăn cướp đậu xe thì có tên lục-lô quét đường lai dòm coi xe đi đâu mà dậu bấn lộ như vậy, nó dòm số xe. Khi ăn cướp vô nhà thì chừng 8, 9 giờ tối, chủ nhà còn thức dưng nằm tại bộ ngựa giữa mà hút, bọn nó bưng 6 mâm lễ vật vào thì nói nhà tưởng là đem đến cho, dặng hỏi bạc hay là việc chi, chứ không ngờ ăn cướp, khi vào nhà rồi để đồ xuống chủ nhà vừa muốn ngồi dậy mà hỏi, thì tên đầu đảng nhảy lại đâm một dao nagan bụng, vừa lạng qua, tên Phó đảng đâm một dao nữa hỏn qui địa phủ, bưng ấy trong nhà mới rõ là ăn cướp la làng, đánh mỗ thiên hạ chạy đến tiếp cứu, lo ăn cướp

ăn hàng, bữa thì sát lấy bạc, lấy vàng rồi tính buôn, chạy ra khỏi cửa bị thiên hạ rước nà tới, bọn nó liệu thể chạy không khỏi mới vài bạc, cùng đường, ai nấy cũng lo lươn bạc, cho đầy túi, bọn nó thoát thân được ra tới đường nhảy lên xe hơi chạy mau như tên, chừng đó tên lục-lộ nghe la ầm cướp lại thấy bọn nó lên xe hơi mà chạy, mới rõ, bèn thuật chuyện ấy cho tài gia nghe lập tức thừa cùng Quan chủ quận đánh giầy thép cho quan Chủ tỉnh Takeo và Chaudóc, đón bắt xe hơi ấy có cho biết số hiệu xe lúc bắt xe tại Takeo thì là xe của thầy Tư-Ngọc số xe y theo lời tài gia khai, nên giam luôn chủ xe và xe ấy. Mở dềng tra vấn, hèn lâu mới bắt được bọn chúng nó. Tên chủ chứa là một tên chệc bán Á-Phiện tại chợ Nhà-Bà-nà làng Châu-Thới (bạt Chaudóc) và 3 tên chệc nữa, còn bao nhiêu trốn mất. Quan cho phép lãnh Thầy Tư-Ngọc tại ngoại hầu tra, còn bọn chệc thì giam dềng làm ăn-kết, tra xét gần một năm mới ra lẽ.

Ấy là tên chệc bán Á-Phiện tại nhà Bàng có gây thù oán cùng tài gia đã lâu, nay qui tụ bọn Khách-trú dềng già chước đám cưới vô nhà mà giết cho dềng, sáng dịp lấy của luôn, nhà tài gia có súng nhưng khi bọn nó vô chụp đám liền nên không có thể bắn được, cây súng mòng trên đầu nằm, tra xét ra lẽ thì tên chệc ở tại nhà Bàng không có đi ăn cướp, nhưng nó là chủ chứa bọn nấy.

Tra xét rồi giải nội vụ lên Namvian đợi kỳ Tòa Án-Bô.

Tòa Đại-Hình, mới hội xử kỳ rồi, lên

án xử từ tên chệc chủ chứa bán Á-Phiện tại chợ Nhà-Bà-nà, làng Châu-Thới (Chaudóc) xử từ luôn tên chệc đầu dềng giết chết tài chủ, hai tên chệc khác trong bọn ấy bị chung thân khổ sai, còn Thầy Tư-Ngọc và 1 người Anuam nữa bị bọn nó khai dềng tha bổng.

Cũng là Chệc mà giết Khách-Trú đó.

Xin cạy xét

Nghe đầu có mấy ngài đọc báo phản nản về bài "Ai gọi là đúng" đã ấn hành kỳ trước. Các ngài bảo rằng: sao chẳng nghị luận về cách lãng phí của mấy tay công-tử, mà lại nghị luận về sự... của mấy thầy. Đường ấy chẳng là khiến phiền lòng cho mấy thầy làm ru...?

Vậy tôi xin có ít lời thành thiệt để kính giải cho các ngài xem.

Và chẳng những hạng ông-tử thời đầu là hạng bột cung chẳng bột tắc ta cũng chẳng cần bàn mà cũng chẳng cần trách làm gì. Nhưng lại đau lòng giùm cho phần nhiều mấy thầy đi làm việc (tôi nói phần nhiều, chứ nào đã nói chung hết) đồng tiền làm ra rất khó mà dành lãng phí để mua lấy tiếng tụng thì, không phải.

Hoặc giả như có người hỏi tôi: Ước một tháng lãnh có 4, 5 chục mà người ta có thể kim tiền huê-hồng, tiền nấy tiền khác thời mới sao? Tôi sáng lòng đáp rằng: thế thì tùy ý, chứ đây tôi chỉ luận cho mấy thầy chẳng dư dả mà thôi.

Đường ấy phải nào bao-biến các bạn ta, mà chính là chi sự tệ của tiếng tụng

vậy.

Các ngài còn rộng nghị cho.
Tiền.

Đức Giám-Quốc mới

Ông MILLERAND đắc cử
Vô tuyến-diễn Lyon ngày 25 Septembre 1920

Tổng cộng: 892 vị bỏ thăm; bỏ trắng: 106; còn lại 786; phần ông Millerand: 693; Delory 69; các vị khác 22.

Ông Millerand được lên ngôi Đức Giám-Quốc Đại-Pháp.

Bắt dềng bạc giả

Chệc Lô-Chiu chỡ trong chiếc tàu Santak từ Hong-kong sang đến Sài Gòn 20.000 góe tư giả chỉ là 4.000\$, dềng trong bao. Ngày 15 Septembre tàu đến bến Sài Gòn; qua ngày sau là ngày 16 một tên Chệc cầm hành xe hơi chạy lại đầu tại đó. Lúc chúng nó vát những bao bạc ấy chất trên xe vừa rồi thời có tên Trần-văn-Phong rình xem bắt dềng. Chệc Lô-chiu trốn mất, bốn tên chệc trong bọn ấy bị giam.

Bạc coi lại thì khá hơn bạc nhà-bản nhiều lắm. Đồng bang ta khá dề.

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Luyện vì tình)

par Trương-quang-Tiền

Trai hữu ý nguyện vầy cầm sắc,
Gái vô tình phải mắc tai-trong;

(Tiếp theo)

Nói đến đây ai nấy đứng chung quanh đều rộ cười lên, làm cho Ngọc then thưởng, gương đáp rằng: Cậu kia! thật

cậu là một người không liêm không si gì hết mà. Cái tiếng ấy cậu để dềng với những phường mèo má gà đồng chớ cậu dềng với tôi không phải vậy.

Nói rồi kêu xe kéo đi liền. Thu ngơ ngẩn đứng nhìn đường như đang lăm vào trận mê-hồn mà có linh phù cứu rỗi. Nó từ phía thấy thiên hạ phũ vầy, ôi thôi! anh ta lúnz tưng sượng sần, lờ bẻ lui tới. Lăm bầm ít tiếng cho dờ mắc cỡ đầy thôi, rồi cũng kêu xe kéo thẳng xông, quyết lòng theo Ngọc.

Rời thay! Sài Gòn, là nơi đó hội, biết bao ngã tấc: dềng quanh, người đi người kiếm dề gì, như rầm các mà quần xướng biển. Có ấy nên Thu ngồi xe chạy khắp Châu-thành cho đến trời đã hoàng hôn mà cũng không tìm dềng bạn.

Phần thì bụng đói, phần thì người lạ cảnh cảnh lạ người, chàng tỉnh vào khách sạn nghỉ ngơi, rạng ngày sẽ mướn người dò thính.

Ngọc-Hạnh khi bước chỡ lên xe thì chỉ có biết dặn kéo lại Thuận-Kiểu số nhà 27. Xe ngừng trước cửa, phòng trong có kẻ bước ra, ấy là Cô của Ngọc đó đây, người ở đất Sài Gòn, nên phú-hậu ai mà chẳng biết. Cô cháu nhìn sững 1 hồi rồi ôm nhau khóc òa, lại hỏi duyên do tự sự. Ngọc nghe cô hỏi chừng nào, tấm lòng càng tức tưởi, đôi hàng lệ tuông rơi, rằng: Cô ơi!!! Cháu ngày nay mà đến thế này, thật chẳng giám hờn trời, mà cũng không lời trách đất. Tai họa bởi đâu đến đây, khiến cho phước liễu bỏ lưu lạc đến đây, Cô nghĩ đó mà coi: đã cha tôi chẳng đoái chẳng hoài, mẹ tôi lại tiếng cay tiếng đắng. Nỗi oan khúc ruột mà suy gẫm, gẫm lại rồi càng thêm càng đau, chẳng

phen người trên bực trong dầu, mà chắc lấy oán vưu thậm ực. Duyên cớ thành ra lở bực, cũng vì: đũa vô tâm ghen tức hận thâm, mặt đất bằng nổi trận cuốn phong, khiến cho cha mẹ cháu một hai cũng nằng-nặng xô-dôi.

Phận bèo bọt bao này may rồi, dầu phải cơn sóng dội gió tuông, miếng ưng lòng đẹp dạ xuân huyền, đường ấy cũng phi nguyên lòng trẻ.

Cô Ngọc nghe dặng mấy điều, ôm cháu thơ khóc ngất, mới kìm lời khuyên-nhủ, bảo nàng thời an ở lại đây, cho qua cái lúc cơ cấu rối thính-thoãn trao tơ lụa mối. Nàng còn chi từ chối, thời cũng liễu-mặt phẫn với ngày xanh, để coi con tạo ghét-ghen, còn xô đẩy đến dầu cho biết.

Thu từ ngày thuê khách-sang, quyết lòng tìm cho dặng tình nhân, bởi vậy cho nên: lơ thơ đường tơ liễu buồn manh, tìm khắp chốn mà mới manh khôn hăng.

Than ôi! tấm thân khổ sở biết bao đóng tiền ra như nước, hết xin xam ông đến cầu quẻ bả, nhưng thăm thay! ngày qua tháng lại, con én đưa thoi, một ngàn nguồn bạc lộn theo lưng, chỉ đánh trức vào tiền lảng phí.

Nghĩ không ra, không rõ cái oan-gia của chàng làm sao mà đến thế này, chớ găm đất Sài-gòn chẳng phải hết cả; người, có lắm tay quốc-sắc thiên-hương đơn hồi đồ la, mà chàng cũng không thêm đoái đến. Còn nói chi những phường son phấn những bỡm làng chơi, đi thối qua-quả lại-lại dập diều nhưng chàng nào biết cái son phấn ấy là gì, một chĩnh thương người ngọc.

La thay! khối tình theo dớn-dập, khiến cho chàng: đôi mắt sâu gương mặt vô-vàng, cứ ra vào chắc lưỡi thớ than, nằm xuống chẳng hề an giấc nhấc. Ruột tâm đau chín khúc thăm nghĩ: Ai ơi! nỗi niềm này ai biết cho ta, khéo trở trêu chi

bấy thợ trời già, cái thân tôi ngày nay khó: bỏ thẹn mà cười sa nước mắt. Mãi cho đến đêm nào đêm này, ra vào một bóng một mình, giữa khoả ba bốn giờ, chỉ đối ngọn đèn khuya mà dờ say dờ tỉnh:

Lâm lúc ngồi một mình, lại mượn ly rượu làm vui, uống chầm chực cho khuấy hơi phiền muộn. Nhưng uống vào rồi, chẳng thấy dấu chi là khuấy dặng, mà đường ngậm trái hồ-hồn, cay đắng biết bao, cay gắt cổ, cay thấu ruột gan, tay cầm ly mà trí đường say, nhưng chẳng phải chẳng quen uống mà say, chẳng phải say vì hơi rượu nồng nã mà chính là say tình hoài vọng.

Có khi nằm trong phòng hút thuốc phi phà, mà hề trông lẫn khói bay lên thời dường như bao nhiêu cái mối tơ mảnh cũng riêu-riêu cuộn theo làn khói.

Tấm lòng chẳng chắt chứa cái chi khác hơn là chất cái khối sầu, mà ngoài ra thời cũng chẳng trông được cái gì khác hơn là một nỗi sầu phương phất. Thăm thay! mắt ngó chỗ nào thời chỗ ấy là sầu, mới biết: người đã sẵn có lòng sầu thời cảnh vật cũng không sao vui dặng.

Lâm lúc nằm mơ-màng như gặp bạn vụt la hoán lên đến chừng: mở mắt ra nào thấy đàn thấy hình, đang cơn như vậy: càng khiến thêm bực rức tâm tình, khác nào: ai nhen đống lửa phiền đốt dạ.

(Sau sẽ tiếp theo)

Xe hơi «Peugeot» muốn bán

Có một cái xe hơi hiệu «Peugeot» 6 chỗ ngồi 12 mã lực kiểu *Torpédo*.

Các món đồ trong xe đều còn mới. Nếu ai muốn mua xin đến tại M. Trương-văn-Hạnh là người thương-mại tại Sadec mà thương nghị.

Cáo bạch

Chúng tôi có mở tiệm hiệu là «TÂN-HAT-LONG» tại đường d'Adran số 115 nhâm góc đường Olivier số 1 để sửa đèn Lito Landi đèn Manchons xe máy, sắt, máy đánh chữ, máy bát và máy bát, bóng cũng các thứ đồng hồ, vân vân

Lại cũng có bán: Manchons, Carburé và dầu Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý quan có đám tiệc chi mà muốn chường đèn trong nhà cho sáng thì húng tôi cũng lãnh làm được; miếng là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và mandat xin đề như vậy:

Nguyễn-văn-Chuộc

115,—Rue d'Adran

Saigon

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine
et du Tonkin
CAOLANH

Kính trình cùng lục châu Quý khách dặng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm, bán ròng hàng tàu, nhưng là vân xuyên lảnh nhieu, cũng là hàng vườn, nhuộm đen diệp lảnh thật tốt, không hề trở, tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tô và hớt chằm tốt, nên các nơi khác không thể bì kịp hàng đen của tôi, và giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như là: cẩm châu, hoa tư các, cũng xá lục soạn bạc thảo, lục soạn thượng hải đến có đủ thứ, còn hàng bạc như, băng the, lương-lược đủ thứ, tôi lãnh tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gửi thơ đến, thì tôi sẽ gửi đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gửi *contre remboursement*.

Cáo-lãnh: Nguyễn-xuân-Trước

Cần bạch

Lời rao

Thầy Lãnh-sự Trần-liêng-Phên, khi trước phòng quân sự ở tại đường, Boulevard Delanone kế nhà hàng Hậu-Giang. Nay dọn phòng quân-sự về ở Hàng-Gia, trước Công-sở làng Tân-an, kế nhà máy xay gạo. Mấy ông thân chủ cùng mấy ông hữu việc chi, kiện thừa, muốn tiếm tôi, xin mời đến đó có tôi tiếp rước liền.

Trần-liêng-Phên

Kính cáo

Lời rao

Có người muốn bán một cái xe hơi hiệu «Oakland» còn mới tinh hảo.

Ai muốn mua xin đến nơi Ông Kinh Lý, Lê-công-Thành ở Cánh-thơ.

Hà cảnh Lạc dit Bảy Khỏe

BIJOUTERIE—SOIERIE—MERCERIE

23, Rue Schroeder — Saigon.

Adresse téléphonique: 293

Tiệm bán đồ nữ trang đồ kiểu thật tốt và khéo. Có bán đủ các thứ hàng tây, hàng Nhật-bản, hàng bạc và hàng Annam.

Chư quý khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thì khỏi sợ lầm vì đồ của tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muốn cho khỏi sự hậu hoạn, chư quý vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cân lại cho chắc chắn (tại tiệm có đá thử vàng, acide azotique, có cân tây, và cân Annam). Công phải lấy toa cho có bằng cớ dặng khỏi sự cãi lầy về sau.

Chủ nhơn: Hà-cảnh-Lạc dit Bảy-Khỏe

Cần khải

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép

và CÁN THƠ

PHÙNG-CHIỀU — CHỦ TIỆM

Kính cùng quý vị dặng tường, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có đồ và bè tiện bề ửa và kéo ghe.

Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
của đủ thứ tốt mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chữ tiệm này biết lẽ nghi của người
A nam nên tiếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chữ tiệm này khi trước có
lầm chỗ sự tiệm của hiệu là Quảng-tai-
Lại, ai ai cũng biết rằng người ấy
biết nên hiển đãi sự việc nào.

Xin quý ông, quý thầy có cần dùng mua
cây đóng ghe hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tai-Thạnh thì rõ. — Cái xin
quý thầy thương.

Nay kính cáo.

Quý khách ở

miếng Hậu-Giang

CANTHO — SOCTRANG — BACLIEU —
VINBLONG — TRAVINH — và SADEC

Muốn mua xe hơi hoặc đi chơi hoặc
đưa hành khách, mà khỏi lo bề chở
chuyên, không mất mấy giờ sở phí vận
vận; Hễ mua xong, trong giây lát đem
về đến nhà. Thì bấy đến Entrepôt de
Vinblong của M. Nguyễn-thành-Điểm
có sẵn xe hơi mới hiệu «Buick»
máy-7 chỗ ngồi.

Kiểu xe mới 1920 — này ền lăm và
chạy mau nữa.

Giá rẻ hơn các nơi khác

HÀNG HẬU GIANG

vốn dặng 1.000.000 f

Hàng này của Langsa và Annam
hàng vốn lập tại Cấn-thơ. Có trữ đủ
các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt
một đến là tại Saigon có món chi
thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt
Cũng gởi hàng cho các xứ xa; ai
mua món chi xin viết thư ngay cho
Hàng, thì Hàng sẽ gởi hàng lập tức.

Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ

Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm rỗng bằng miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về
bán lại khỏi trả tiền trước.

TIỆM

Trương-văn-Hanh

SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ
tùng xe máy và sửa xe. Lãnh thấp mướn
đều khí đá (carbure) theo cuộc quan,
hòn, tan, tế, kỳ vên, Tân gia, hạ thọ;
khẩu đen bằng nhiều tây và khẩu bằng
tốt thương hạng, bán mới và bán lẻ vô
ruột xe máy hiệu Michelin, giầy hàm-ét
đủ cỡ đóng theo kiểu kim thời. Quý ông
ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì gởi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký
lượng mà gởi contre-Remboursement
nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.

Cần khải.

cordonnerie — chapellerie — Tonkinoise
GRAVURE SUR MÉTEAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat — Saigon

Kính cùng QUI-VỊ dặng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LAM
NÓN theo kiểu ÂU-CHÂU kim thời. GIÀY đóng bằng DA-TÂY hết, NÓN làm bằng
CÂY-MÓP thiết nhẹ, lớp NỈ-XÂM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ
KHẮC CON-DẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỀ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ đi
LỤC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY của tôi
làm thiết kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIÀY-HẠ DA
LÁNG và các thứ GUỐC BẮC-KỲ CHẠM-BÔNG VÀ SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG. QUI-VỊ
xa xin viết thư về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiết rõ
Xin chớ tôn chiều cổ cho việc buôn bán của ĐÓNG-BANG ta được thành lợi trong
lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời.

Annam trồng răng

KÍNH CÁO

Kính tỏ cho quý khách lục châu dặng rõ:
Tôi có dọn một cái phòng trồng răng
bạc tiệm ĐẠI ĐỒNG THƯƠNG XÃ Cấn-thơ

Trồng răng trắng, răng đen với
bích răng vàng. Sửa răng và trám răng.
Xin quý vị dời gót ngọc đến tiệm ĐẠI-
ĐỒNG THƯƠNG XÃ đường Kinh-lấp
Cấn-thơ, thì tôi hết lòng làm cho vừa ý
quý vị, và tôi lại tính giá rẻ hơn hết.
Như ông nào ở xa xin gởi thư hỏi giá
thì tôi trả lời lập tức.

Nay kính

NAM-TẤN-LỢI

Chez Đại-Đồng Thương-Xã
Rue Kinh-Lấp—Cấn-thơ—

Tiệm Hòa mỹ Cao lạnh

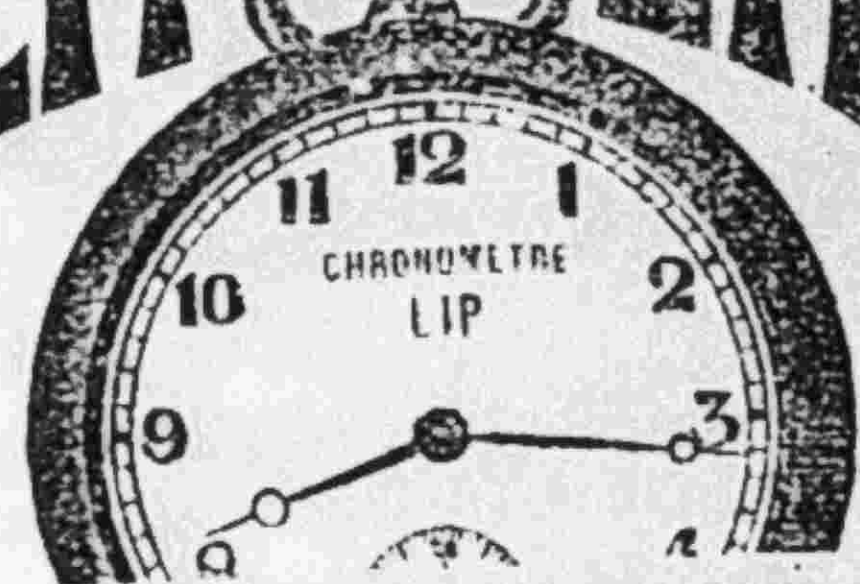
Bồn hiệu có bán đủ thứ hàng tàu
hàng tây, hàng bắc, và hàng vương
cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ
tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bồn hiệu xưa
nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên
những hàng tư-lựa gia công lựa cạnh
chỉ kỹ-lượng. Và rất dày công nhuộm
lắm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề
phai màu hầu như quý vị, muốn mua đi
bán lại, hoặc gia dụng xin gởi thư quyết
vào bồn hiệu sẽ lập tức gởi liền khi
hàng đến chất là dặng vui lòng quý-vị.
Hàng định gởi contre Remboursement
đem bạc đến nhà thơ lãnh hàng.

Chủ nhơn Huỳnh-đắc-Nghĩa

DỒNG HỒ HIỆU "LIP"

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

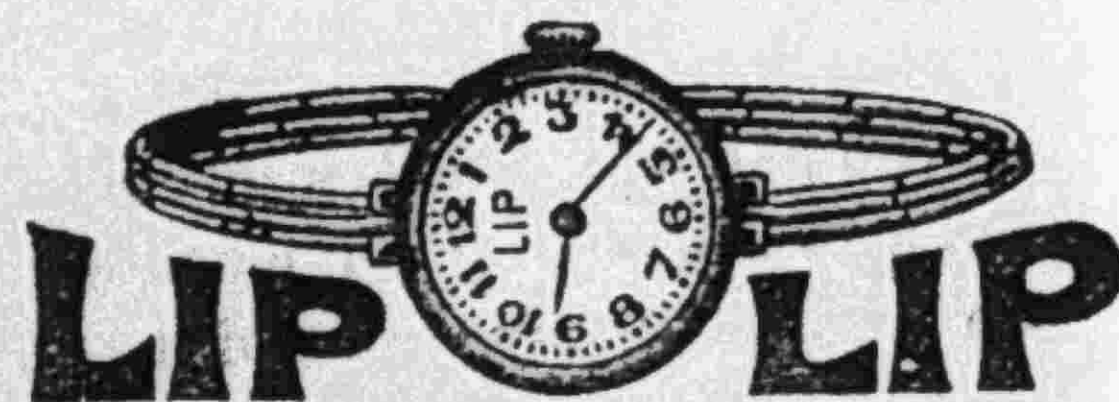
**CHRONOMÈTRE
LIP LIP**

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KHÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.

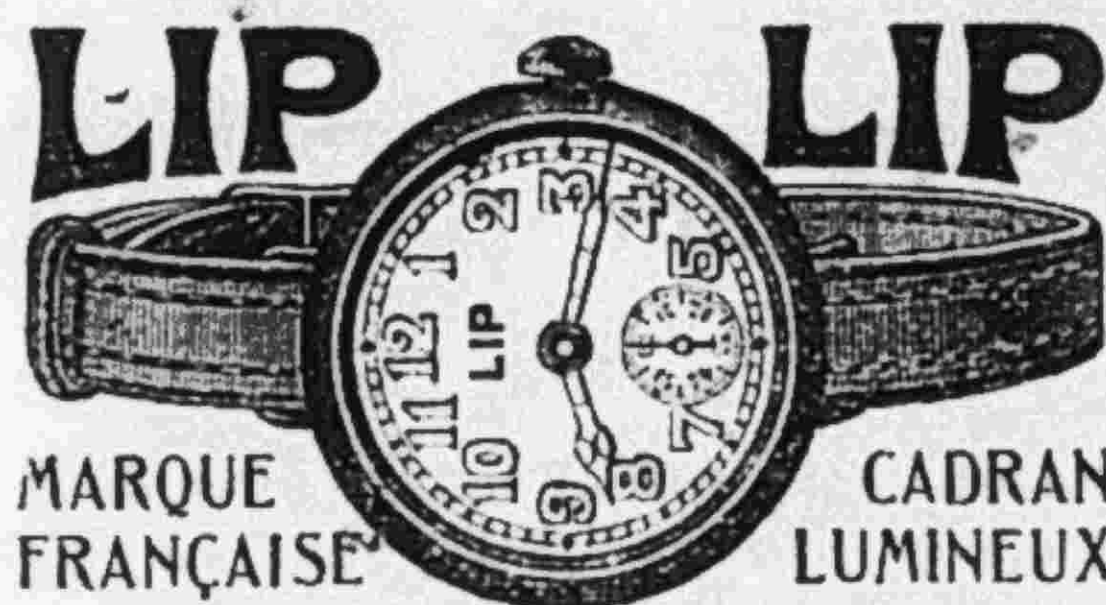
MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine, Or, Argent, Plaque or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS.
Exiger la marque LIP sur le cadran

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

MARQUE FRANÇAISE CADRAN LUMINEUX
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE
LOUEST là hàng HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG **Saigon, My-
tho, Cantho và Trà Vinh**

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE

ET DES

MALADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de
Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes
pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à:

Sogédrol, 7, Rue Jules César. - PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale - H. DE MARL Saigon

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỢC-LONG

Tự Nguyễn long Thao

Ở tại chợ Lái-thieu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3
năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi
Saigon Thu-dau-mot, có đóng sẵn đủ
bàn ăn dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho
đến 2m20, bệ ngăn 0m80 cho đến
1m15; bàn ăn chế kiểu tứ linh (long,
lân, quý, phụng), bàn ăn cửa cuốn
7, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bàn ăn mặt
đá, bàn tròn một cột xây, chường
chạm tam lán từ 1m55, có thứ 5 trụ
góc chạm giấy lá tây, bàn rượu (table
d'apéritif), bàn khách (table de salon)
bàn viết (bureau) bàn rửa mặt (table
de toilette) bàn nguyệt, tủ áo treo, tủ

áo kiển, tủ thờ cần biên liền tranh thờ
kiến vẽ sơn thủy-chữ ốc chữ vàng, ghế
ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dâu,
và có đủ thứ đồ tiện: những là chường
dền, đài hộp, khay, kỷ, văng một, văng
hai, văng ba, văng tư hết thấy đều làm
bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim
thời trơn bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm
một tiệm ngánh có bán đồ thứ rượu và
đồ danh mộc thứ của thứ trơn đến có đủ.

Kính xin chú-tôn quý-khách thừa diệp
nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua
đồ làm sang hoặc là đặt món chi trong
dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng miễn mà
làm cho vừa ý quí ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Chủ trại kinh cáo

NOUVELLE BOULANGERIE Française Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL
CANTHO

Kính cùng quý ông, quý bà rõ:
Tôi mới lập lò làm bánh mì kể bên tiệm
đóng giấy hiệu TÂN-THANG ở đường
tòa Cánhtho.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2
lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều lờ
chừng 4 giờ ra một kỳ bánh mới nữa
Tôi làm như vậy để có bánh mì
nóng, giòn, thơm cho quý ông quý bà dùng
cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1
lò làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh
tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ
lắm, nay tôi đến Cánhtho tôi cũng cứ giữ
cách thức ấy mà làm cho vừa ý mỗi
hàng luôn luôn

Xin quý ông, quý bà mua ăn thử
thì biết chứ không phải lời chuốt ngọt
Nay kính
Chan-Hưng-Thai

Nhà hàng Hậu giang tại Mỹtho

KINH

Trình trình đồng bang quý khách dặng
hay: Hàng Hậu-giang là hàng của người
An-nam trong tỉnh và Langsa chung
lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần
cầu Tân-an, đã khai trương bán dặng
mấy tháng nay. Cuộc thương mại của
Hàng càng ngày càng tấn phát, cũng
nhờ có đồng bang vị trí lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa,
hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiều,
lành, xuyến, nhuộm thiệt tốt, dù giấy,
dèn, xà-bông, thuốc hút, đồng hồ vàng,
bạc hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ
hàng hoá khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quý khách có dịp tiếp
chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì rõ biết.

Xin quý khách nhớ một điều là Hàng
này của người đồng hương ta công
lao lập ra. Mua một món chi giúp cho
Hàng, dầu nhỏ món bạc nào, thì cũng
là giúp cho người quê hương nên cuộc
tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

gương tốt cho người Nam ta, để lợi
nhà em nương theo mà lần lược vào
cuộc lý tài, hầu dặng tranh chút cho
quyền cho quê vức.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng
bang ta sẽ chung hưởng mỗi lợi trong
bốn xứ.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang đương hàng
Mỹtho.
Nguyễn-lân-Thạnh.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán
thứ Carnet để đựng giấy bạc mới bày
như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để dùng
để đựng giấy bạc ấy, đã tiện mà lại khỏi
hư rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà thôi
Nhà in Hậu giang
Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng
muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại
Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhất được
46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì
được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là
kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xàng mới
vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước
rên tiện bề bờ lúa ruộng lắm, và như
muốn chờ lúa thặng lên Chợ-lớn đi ngã
sông Vực cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt
lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá
chứ nữa hết; lại sáng trong đất có mười
ba cái di, cá rất đại lợi. Có một sở đất
khác kể cận với hai sở ruộng nói trên
đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu
Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và
có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán
Hai sở ruộng của quan Giám-đốc
Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới
15 ngàn giá.

Ái muốn mua hai sở đất ấy xin gửi
thư cho quan Giám-đốc Quesnel tại
Saigon, hay là gửi cho sở Nhứt-trình An-
hà tại Cánhtho mà thương nghị, và đến
xem bán đó thì hiểu rõ

MỸ KỸ

TRƯƠNG-NGỌC-GIU-Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở
đường Turc, số 16, ngang nhà hàng Motet
-SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách dặng
hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng
đồng, bằng mỏ thung, bằng cây—có
chạm bằng đồng, cũng chạm nhân hiệu
—có làm mộ bia chạm bằng đá cẩm
thạch, có thợ họa chơn, chạm hình
người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn vô bờ
vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực
tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biển,
liền, tranh sơn thủy—theo rập hát—
khắc hình chơn dung vô bản đồng, bằng
đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm
cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ
cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá
tiền về món chi xin gửi thư cho tôi, tôi
sẽ gửi cáo-bạch (Catalogue).

TRƯƠNG-NGỌC-GIU. Cẩn khải.

Phổ cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà An-quán,
Tại Cánhtho, tạo sáng đến rày,
Lục-châu quân-tử, ơn dày
Mẫn-cần mua giúp, ngày nay thanh-hành,
Thanh-hành dặng cửa hàng rộng mở
Máy sấm thêm, thấy thợ tin rờng,
Lành in chi bày đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng
[thiệp-tan.

Toa, sổ, bộ, làm càng kỹ lưỡng,
Chắc lại bền chẳng nhượng của người
Nói chi sách đóng thì thôi!
Lưng da, lưng bố, dễ dãi ít hư.
Sách in sáng, lành từ, Kim Túy,
Tự điển cùng Sử ký Đại nam.
Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,
Cách thi hành án, thiệt làm rất hay.

Thước, viết nghiên sáng đây đủ hạng
Thiếu chi dầu giấy láng, mực ngời;
Chuồn trao, nào phải những lời.
Sang chơi 1 chuyến xin mời các ông
Tuy vật liệu, nay không dễ dũ,
Bốn quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thứ mấy chẳng nài,
Miếng cho đẹp dạ Quý-ngài là hơn.

An-Hà-An-Quán Bđ Delanoue Cánhtho
Đón kính.

Tiệm thợ bạc

của M. CAO-VĂN-HY
108 Boulevard Bonnard—Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nư-
ơng theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo
lạ vô cùng; những là: vàng vò, chuỗi
bột, hoa tai, cà-rá, giây chuyền, neo
xuyến v. v. kiến chạm rất nên huê dặng
Xin các bà, các cô hãy đến xem thử
một lần thì biết.

Nay kính
Cao-văn-lý Cẩn khải

Cáo bạch

Có bán càng
viết "PORTE-
PLUMES A RÉSER-
VOIR" ngòi viết
bằng vàng thiệt
cao "PLUMES EN
OR CONTRÔLE"

14k không
sét không mòn.

Có khẩu (AORAF)
một đầu thì bút

viết, còn đầu
kia thì viết chì

(PORTEMINE); có
phụ thêm 1

hộp nhỏ đựng
năm cộng chi

dễ thay. Cây
viết này nếu

gìn giữ xài
mười năm

không hư.

Xin đừng
tưởng rằng cây

viết này giống
theo càng viết

năm cũ, một
đồng giá khi

Mua về, nếu
xài không dặng
không xứng
dáng với đồng
tiền thì trả lại
Bản hiệu sẽ trả
tiền lại đủ.

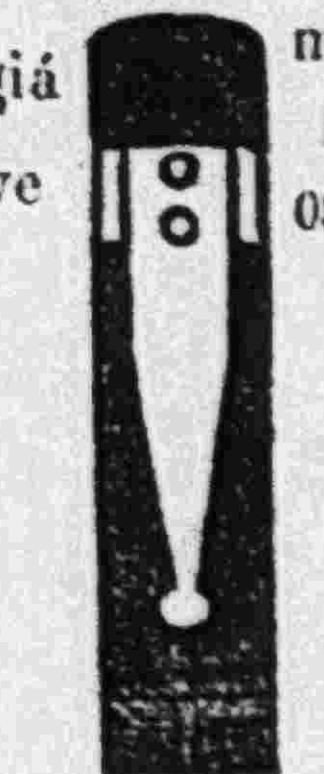
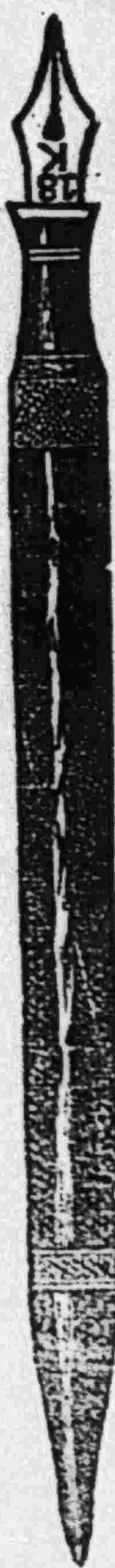
Giá một cây
là (có hộp, có
comptegoutte)
4\$50

Mua nguyên lỗ
về bán lại càng
tính giá nhẹ
hơn nhiều.

Cũng có trữ
bán mực sty-
lographique
bleue black

thứ tốt
giá một

ve là
0\$50

Trữ bán tại
nhà in An-Hà
CANTHO

HỒI DÒNG BANG

Trong xứ ta có lẽ đặc
một thứ rượu ngon lắm
kêu là **Rhum Stella**
làm rỗng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý bình vực cái mỗi lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS
Cantho (Cochinchine)

Muôn mua xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DUONG HANG
Cantho, Saigon

Mytho
Travinh

Vậy mỗi lợi càng ngày vẽ tay đóng chương